

SJ litt NN1 med kolskrov

Litt NN1 är en öppen godsvagn utan sidolämningar, lämplig för transport av ex vis timmer, sågat virke etc. Ritning har hämtats ur "Gods- och specialvagnar samt Snöplogar på hjul vid Sveriges Statsbanor, 1 januari 1893". Vagnen är dock av en standardtyp och förekommer eller mindre identiskt på många banor. Litteran ändrades 1921 till NNm. Efterhand kom NN1 att ersättas av litt NN3/NNs som lastade mer.

Till flakvagnar hade man ofta lösa kolskrov för transport av träkol. Träkol användes i första hand för järnframställning och är en ömtålig produkt med låg vikt.

I tabellverk kan man hitta uppgifter om att man haft kolskrov både för litt N1 (med låga sidolämningar) och NN1 (utan sidolämningar). Det finns lite olika varianter på kolskrov men det är ont om exakta ritningar. Det här har kolskrovet är har sitt ursprung i ritningar från SGGJ och SWB. Ritningen här nedan är inte helt korrekt då den visar ett skrov på en N1-vagn men ger ändå en bra bild av hur de brukade se ut.

Vagnsgolv

Vi börjar med att bygga en NN1 i standardutförande och därefter gör vi ett kolskrov som kan sättas på flaket.

Tryck med nitstans eller liknande ut nitarna i buffertbalken på golvet (1). Förstärk vikanviningarna från baksidan med kniv eller trekantfil. Spänn fast vagnsgolvet i ett skruvstöd med stödjande plåtar på varje sida. Böj ner sidobalkarna. Böj på liknande sätt ihop buffertbalkarna. Kapa till långbalkar (2) och löd fast mot vagnsgolvet. Löd fast två bräder (3) på vagnsgolvets ovasida så att de hamnar rakt ovanför där lagergafflarnas centrum senare kommer att hamna.

Montera på buffertbalken:

- buffertar (4)
- säkerhetskoppelögglor (6)
- hästdragögglor (7)
- koppelkrok (8)
- kopplarhus (9)

Stolpar

Kapa till 6 stolpar (10) med övermått. Vik ett stolpstöd (11) runt varje stolpe enligt figur så att det precis passar mot både sido- och långbalk. Löd med lite tenn fast 6 stolpar i sido- och långbalk enligt ritningen. Löd fast fyra stolpstöd utan stolpe på samma sätt.

När alla stolpar är fastlödda kapas stolparna så att de är jäms med stolpstödet på undersidan, och i överkant så att de blir 19.0 mm.

Underrede

Bocka till och löd fast lagergafflar (12) enligt Byggtips.

Montera fjäderpaket (14), axelboxar (15) och axlar (16).

Kolskrov

Tag loss kolskrovssidorna (21). Vik INTE ihop än.

Tag loss de olika beslagen (24) och löd fast på sidorna. Beslagen sitter på etsplåten ungefär på samma sätt som de ska monteras på sidorna.

När alla beslagen är på plats, vik ihop sidorna och löd ihop.

Löd fast tre stycken dragstänger tvärs igenom kolskrovet för att hålla ihop det i överkant.

Kolskroven förekommer både i varianter med "råge" och med rak överkant.

Om du vill ha rak överkant, kapa bort den uppstickande delen på gavlarna.

Om du vill ha "råge", löd fast de fyra presenningstöden tvärs över vagnen enligt ritningen.

Målning

(Hubrol-nummer) Sprutmåla hela vagnen SJ-brun (75-90 % av Satin Brown 133 + 10-25 % av Matt WWI Purple 107, tips enligt Perl). Måla eventuellt trädelen av golvet (Matt Natural Wood 110). Om du vill ha vagnen i skick från före ca 1930 målar du dessutom följande delar svarta (Black Grey 182): rörlig buffertdel, lagergafflar under långbalk, fjäderpaket, axel-

Stycklista vagn

ID	Ant	Benämning
1	1	Vagnsgolv
2	2*	Långbalk, 87.9 mm, U1x3mm
3	4	Stödbräda
4	4*	Buffert, m/1874
6	4	Säkerhetskoppelögla
7	4	Hästdragögla
8	2	Koppelkrok
9	4*	Kopplarhus, 0.3 mm mä
10	10*	Stolpe, 0.75 mm mä
11	10	Stolpstöd
12	2	Lagergaffel
13	1*	Förbindningsstråd, 0.4 mm mä
14	4*	Fjäderpaket, m/1874
15	2*	Hjulaxel, stjärneker
21	2	Kolskrovssida
22	4	Presenningstöd
23	3*	Dragstång, 0.75 mm mä
24	n	Beslag

*=ingår ej i byggsatsen

boxar, koppel, kopplarhus.

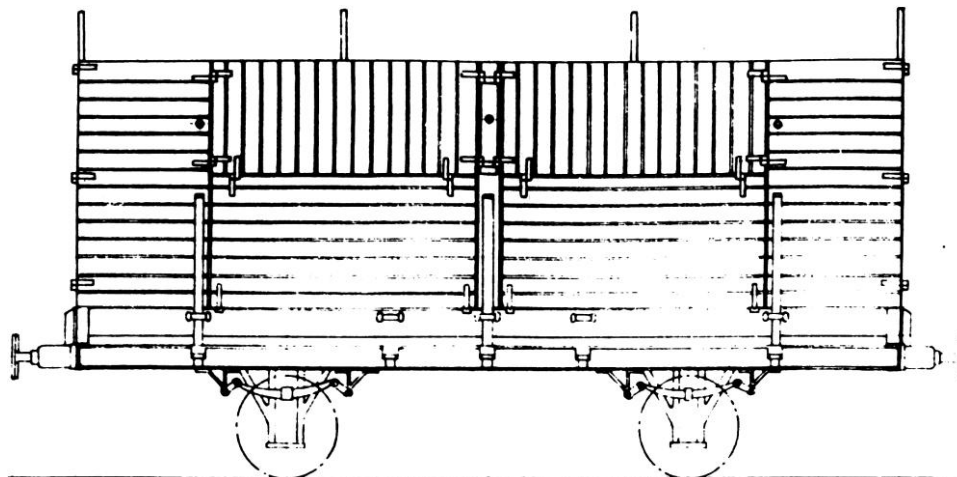
Måla det lösa kolskrovet svart (Black Grey 182).

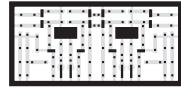
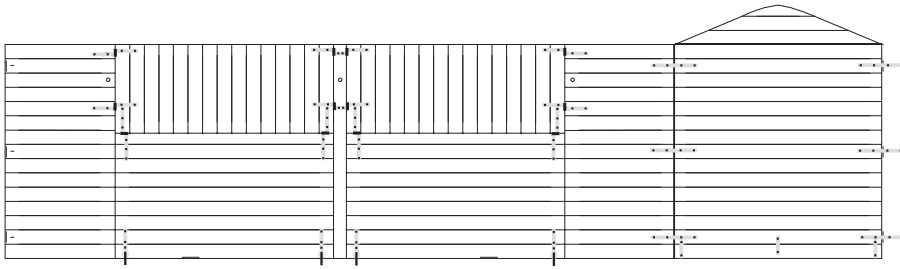
Härefter klarlack (Clear 35), dekaler, mjukgörare, mattlack (Matt 49 eller någon annan bättre).

Märkning

(Kvalificerad gissning för 30-tals utförande). På rambalk från vänster:

- littera (NN1 el NNm)
- vikt (Vr 4,6 ton)
- broms (ev TRYCKLUFTSLEDNING)
- axelavstånd (3,76 m)
- tillverkarskylt
- bansignatur + nummer
- littera/dataskylt (utan ram, Litt NN1 el NNm, Vr 4,6 ton, Lr 11,0 ton, Gyta 15,6 qvm)
- periodsmörjningstabell
- revisions- och vägningsdatum

SJ litt NN1 med kolskrov

